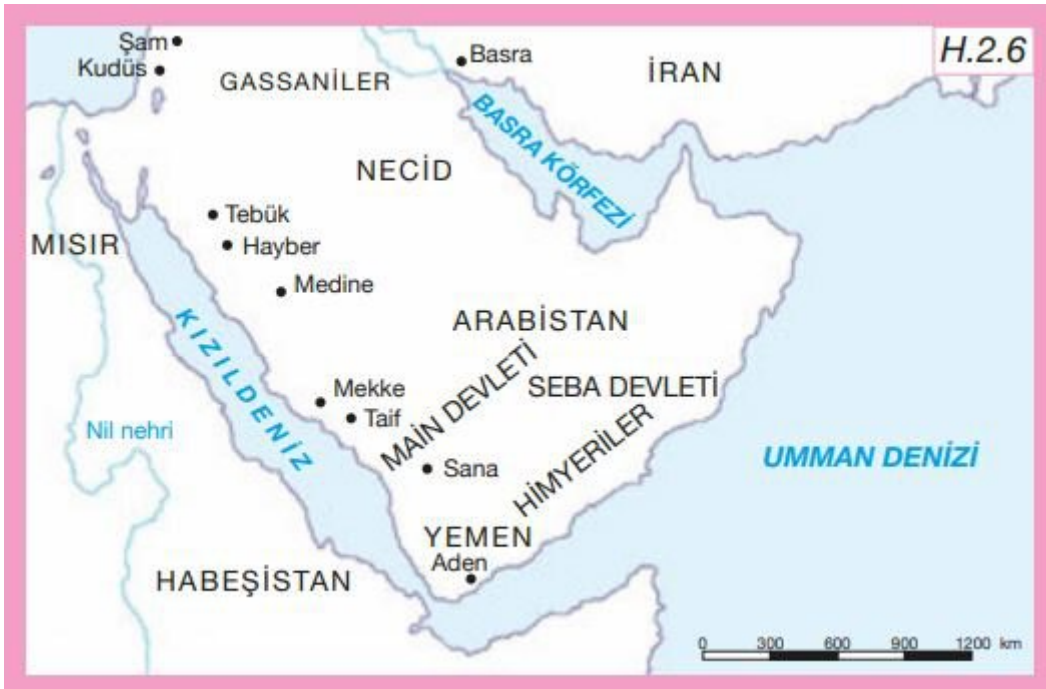

Kısaca Konu Başlıkları gizle

- 1 Hz. Muhammed (s.a.v.) Dönemi
 - 1.1 1- Bedir Savaşı (624)
 - 1.2 2- Uhud Savaşı (625)
 - 1.3 3- Hendek Savaşı (627)
- 2 Dört Halife Dönemi
 - 2.1 Hz. Ebubekir Dönemi (632-634)
 - 2.2 Hz. Ömer Dönemi (634-644)
 - 2.3 Hz. Osman Dönemi (644-656)
 - 2.4 Hz. Ali Dönemi (656-661)
- 3 Emevi Devleti Dönemi (661-750)
- 4 Abbasi Devleti Dönemi (750-1258)

Arap Yarımadası; Basra Körfezi, Kızıldeniz ve Umman Denizi tarafından çevrelenmiş bir yarımadadır. İslamiyet'in ortaya çıktığı Arap Yarımadası, Asya Kıtası'nın güneybatısında yer alır. Arap Yarımadası'nın büyük bir kısmı çöllerle kaplıdır. Bu yarımadanın insan yaşamına en uygun bölgesi Yemen'dir. Bu özelliğinden dolayı Main, Seba ve Himyeriler gibi önemli devletler bu bölgede kurulmuştur. Arap Yarımadası'nın kuzeyinde kurulan devletler ise Nebatîler, Tedmürlüler ve Gassaniler olmuştur. Bu yarımada Mekke, Medine ve Taif şehirlerinin bulunduğu bölge ise Hicaz olarak adlandırılmıştır. İslamiyet, Mekke'de doğup dünyaya Medine'den yayıldığı için Hicaz Bölgesi, **İslam** tarihinde önemli bir yere sahiptir.

Bu PDF içerik konuanlatimi.net sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

İslamiyet Öncesi Arap Yarımadası Haritası

İslamiyet öncesi dönemde Arap Yarımadası'nda siyasi birlik yoktu. Araplar kabileler hâlinde yaşarlardı. Kabilelerin başında şeyh adı verilen yöneticiler bulunurdu. Mekke şehrinin yönetimi Kureyş kabilesinin elindeydi. Bu kabile şehrin siyasi ve dinî hayatını düzenlerdi.

İslamiyet'ten önce Arapların büyük çoğunluğu putlara tapardı. Her Arap kabilesinin kendine ait putları bulunmaktaydı. Arap kabileleri önemli ve ortak sayılan putlarını Kâbe'ye koyardı. Bu nedenle Kâbe, İslamiyet öncesinde de Araplar için kutsal sayılmaktaydı. Araplar, yılın belli bir döneminde Mekke'ye gelerek Kâbe'yi ziyaret ederdi. Puta tapmanın dışında insanların bir kısmı da Musevilik, Hıristiyanlık ve Mecusilik dinlerine inanmaktaydı.

Arap Yarımadası'nda insanlar genelde yerleşik bir hayat sürerdi. Şehirlerde yaşayan insanlar tarım ve ticaretle uğraşırđı. Göçebe hayat süren insanlara ise bedevi adı verilirdi. Bedeviler hayvancılıkla uğraşırđı. Bu dönemde Arap Yarımadası'nda ailelerde erkekler söz sahibiydi. Kadınların hakları yoktu. Erkek çocukları önemliyken kız çocuklarına değeri verilmezdi. İslamiyet öncesi dönemde kabileler arasında kan davaları yaygındı. Halk genel olarak hürler ve köleler olarak ikiye ayrılırdı. İçki ve kumar gibi kötü alışkanlıklar toplumda yaygındı. İslamiyet öncesi bu dönem Cahiliye (Bilgisizlik) Devri olarak da adlandırılmaktadır.

İslamiyet öncesi dönemde Arap Yarımadası'nda edebiyat, şiir ve hitabet gelişmişti. Ticaret yapmak ve eğlenmek için düzenlenen panayırda şiir ve hitabet yarışmaları yapılırdı. Beğenilen şiirler Kâbe duvarına asılırdı.

6. Sınıf - İslamiyetin Doğuşu ve Yayılışı

Hz. Muhammed (s.a.v.) Dönemi

Peygamber Efendimiz **Hz. Muhammed** (s.a.v.) 571 yılında Mekke'de dünyaya geldi. Babası Abdullah, annesi Amine'dir. Hz. Muhammed (s.a.v.) doğmadan önce babasını, 6 yaşında iken annesini kaybetti. Bunun üzerine önce dedesi Abdülmüttalip'in sonrasında ise amcası Ebu Talip'in yanında kaldı. Amcasıyla beraber ticaretle uğraştı. 25 yaşındayken Hz. Hatice ile evlendi.

Hız Muhammed (s.a.v.), hiçbir **zaman** putlara tapmadı. Bazı günler Nur Dağı'nda bulunan Hira Mağarası'nda yalnız olarak vaktini geçirirdi. 610 yılında bu mağarada olduğu sırada kendisine Cebrail (a.s.) ilk vahyi getirdi. Böylece Hz. Muhammed (s.a.v.) peygamber oldu.

Peygamber olduktan sonra İslamiyet'i yayma görevine başladı. Önce yakınlarını sonra bütün insanları İslam dinine davet etti. Ona ilk olarak eşi Hz. Hatice, amcasının oğlu Hz. Ali, Hz. Zeyd ve yakın arkadaşı Hz. Ebubekir inandılar. İslamiyet'in zamanla yayılmaya başlaması Kureyşlilerin tepkisini çekti.

İslamiyet puta tapmayı yasaklayarak Allah inancını getiriyordu. Kâbe'de bulunan putlar Kureyşliler için büyük bir gelir kaynağıydı. Kâbe yönetimi ellerinde olduğu için diğer kabilelere üstünlük sağlamışlardı. İslamiyet'in ortaya çıkışı onların çıkarlarını zedeliyordu. Ayrıca İslamiyet tüm insanları eşit olarak görüyor ve köleliği yasaklıyordu.

İslamiyet'in gelmesiyle beraber Mekke'de Müslümanlar ve müşrikler olmak üzere iki ayrı grup oluşmaya başladı. İslamiyet'e karşı olan müşrikler, Müslümanlar üzerinde baskı ve yıldırma politikası uyguladılar. Müslümanlar müşriklerin baskısından kurtulmak, İslamiyet'i daha rahat yaşamak ve yaymak amacıyla 622 yılında Medine'ye göç ettiler. Bu göç hareketine hicret adı verildi. Hicret'in ardından İslamiyet hızla yayılmaya başladı. Artık İslam devletinin temelleri atıldı.

Hicret'ten sonra Müslümanlar ile Mekkeli müşrikler arasında bazı savaşlar meydana geldi. Şimdi bu savaşları inceleyelim.

1- Bedir Savaşı (624)

Müşrikler, Medine'ye göç eden Müslümanların mallarını yağmalamıştı. Müslümanlar mallarının karşılığını almak, müşrikler ise İslamiyet'in yayılmasını engellemek istiyordu. Bunun için iki taraf Bedir Kuyuları çevresinde karşı karşıya geldi. Müslümanlarla Mekkeli müşrikler arasında ilk savaş yapıldı ve bu savaşı Müslümanlar kazandı. Savaş sırasında ele geçirilen esirlere, Müslümanlara okuma yazma öğretmeleri şart koşuldu ve Müslümanlara okuma yazma öğreten esirler serbest bırakıldı. Bu durum İslamiyet'in eğitime verdiği önemi göstermektedir.

2- Uhud Savaşı (625)

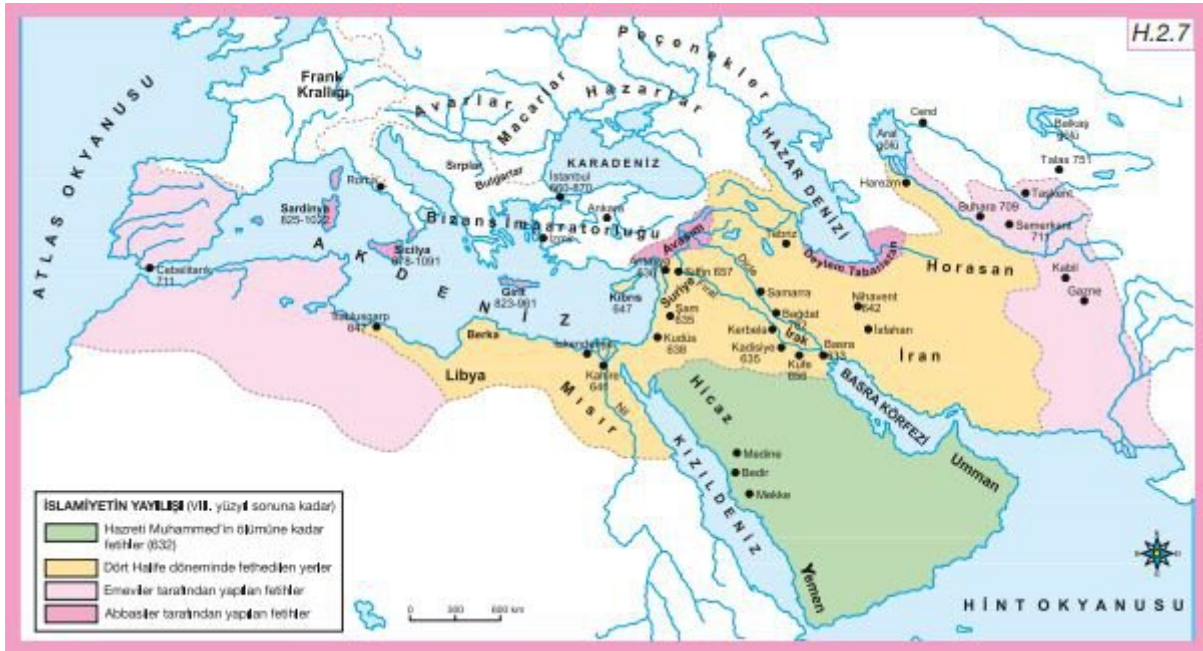
Müşrikler, Bedir Savaşı'nın intikamını almak için tekrar saldırdılar. Savaş, Uhud Dağı çevresinde gerçekleşti. Müslümanlar bu savaşta büyük kayıplar verdi. Bu durumun en önemli sebebi Peygamber Efendimiz'in Uhud Dağı'na yerleştirdiği okçuların savaşın

kazandığını düşünerek buldukları yerleri terk etmeleridir.

3- Hendek Savaşı (627)

Müşrikler, Bedir ve Uhud Savaşlarında istedikleri sonuçları alamamışlardı. Müslümanları tamamen ortadan kaldırmak için büyük bir **kuvvet** toplayarak Medine'yi kuşattılar. Ancak şehrin etrafına kazılan hendekleri geçemeyince Mekke'ye geri dönmek zorunda kaldılar.

628 yılında Mekkeli müşrikler ile Müslümanlar arasında **Hudeybiye Antlaşması** yapıldı. Bu antlaşmayla kısa süreliğine de olsa barış ortamı sağlandı. Mekkeli müşriklerin antlaşma şartlarına uymamalarından dolayı 630 yılında Müslümanlar Mekke'yi fethetti. Bu fetih sonucunda Kâbe, putlardan temizlendi. İslamiyet'in önündeki en önemli engel ortadan kalktı ve İslamiyet Arap Yarımadası'nda hızlı bir şekilde yayılmaya devam etti. Hz. Muhammed (s.a.v.) 632 yılında Veda Haccı'nı yaptıktan sonra vefat etti.

İslamiyet'in Doğuşu ve Yayılışı Haritası

Dört Halife Dönemi

Hiz. Muhammed'in (s.a.v.) vefatı üzerine İslam toplumunun ileri gelenleri seçimle

Bu PDF içerik konuanlatimi.net sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

kendilerine önderlik edecek kişiyi belirlediler. Hz. Muhammed'in vekili olarak Müslümanların imamlığını ve İslam dininin koruyuculuğunu yapmakla görevli bu kişiye halife unvanı verildi. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) vefatından sonra sırasıyla Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali halife olarak görev yaptı. Bu döneme, **dört halife dönemi** denir. Aşağıda Dört Halife Dönemi'nde meydana gelen gelişmeler verilmiştir. İnceleyiniz.

Hz. Ebubekir Dönemi (632-634)

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) en yakın arkadaşı ve ilk halifedir.

Halifelik süresi kısa olmasına rağmen bu dönemde İslamiyet açısından önemli başarılar elde edildi.

Kur'an-ı Kerim ilk kez bu dönemde kitap hâline getirildi.

İslamiyet İlk kez Arap Yarımadası dışında yayılmaya başladı.

Peygamber Efendimiz'in vefatından sonra ortaya çıkan yalancı peygamberlerle mücadele edildi.

Hz. Ömer Dönemi (634-644)

Adaletli yönetimiyle ön plana çıkan halifedir.

Suriye, Filistin, Irak ve Mısır; İslam devleti topraklarına bu dönemde katıldı.

Toprakların genişlemesi üzerine devlet teşkilatlanması konusunda yenilikler yapıldı.

Ülke, eyalet adı verilen yönetim birimlerine ayrıldı. Eyaletlere vali ve kadılar atandı.

Divan örgütü kuruldu. Beytül **Mal** adı verilen devlet hazinesi oluşturuldu.

Hicri **takvim** yapıldı. İlk kez İslam devletine ait düzenli bir ordu kuruldu.

Hz. Osman Dönemi (644-656)

Bu dönemde ilk defa İslam donanması oluşturuldu.

Donanma sayesinde Kıbrıs adası fethedildi.

İslam devletinin sınırlarının genişlemesi üzerine toplumun Kur'an-ı Kerim ihtiyacı arttı.

Bu ihtiyacı

karşılama amacıyla Kur'an-ı Kerim çoğaltılarak çeşitli merkezlere gönderildi.

Müslümanlar arasında iç karışıklıklar başladı.

Hz. Ali Dönemi (656-661)

İç karışıklıkların devam ettiği ve bu nedenle fetihlerin durduğu bir dönemdir.

Hz. Ali'nin halife seçilmesine, Hz. Ayşe ve Muaviye itiraz etti. Hz. Ali ile Hz. Ayşe arasında Cemel (Deve) olayı yaşandı.

Hz. Ali ve Suriye valisi Muaviye arasında Siffin Savaşı yapıldı. Bu savaşta

yenileneceğini anlayan

Muaviye halifelik sorununun Hakemler tarafından çözülmesini istedi. Hz. Ali bu isteği kabul etti. "Hakem Olayı" adı verilen bu gelişmeden sonra Müslümanlar arasında ayrılıklar başladı. Karışıklıkların devam etmesi üzerine Hz. Ali şehit edildi.

Hz. Ali'nin şehit edilmesi üzerine Dört Halife Dönemi sona erdi. Bu dönemin sona ermesiyle Müslümanlar Hz. Hasan'ı halife seçtiler. Ancak Emevi soyundan olan Muaviye bunu kabul etmeyerek savaş hazırlıklarına başladı. Müslümanların birbiriyle savaşmasına Hz. Hasan'ın gönlü razı olmadı ve halifeliği Emevi soyundan olan Muaviye'ye bıraktı.

Emevi Devleti Dönemi (661-750)

Emevi Devleti'nin kurucusu Muaviye'dir. Emeviler döneminde devletin merkezi Şam'a taşındı. Muaviye, Müslümanlar arasındaki karışıklıklardan dolayı duran fetih hareketlerini tekrar başlattı. Bizans İmparatorluğu'nun başkenti olan İstanbul'u kuşatmasına rağmen alamadı.

spanya, Cezayir ve Fas'ın alınmasıyla İslamiyet buralara yayıldı. İlk İslam parası basıldı ve Arapça resmî dil olarak kabul edildi. Emeviler, Arap milliyetçiliği yaparak Arap olmayan Müslümanları Mevali (azatlı köle) olarak gördü ve onlara kötü davrandı. Bu durum o dönemlerde İslamiyet'in hızla yayılmasını engelledi.

Abbasi ailesinin halifeliği ele geçirmesiyle Emevi Devleti son buldu. Abbasilerden kaçan Emevi halifesi İspanya'ya sığındı. Buradaki Müslümanlar onun halifeliğini kabul ederek Endülüs Emevi Devleti'ni kurdular. Bu devlet döneminde İspanya'da bilim, sanat ve kültür alanında önemli çalışmalar yapılarak birçok cami, medrese ve kütüphane açıldı.

Abbasi Devleti Dönemi (750-1258)

Devletin kurucusu Ebu'l Abbas Abdullah'tı. Devletin en parlak zamanı Harun Reşid dönemiydi. Abbasi Devleti, Emevilerin uyguladığı Arap milliyetçiliği politikasını uygulamadı. **Abbasiler**, bilimsel çalışmalarıyla tanındılar. Bu dönemde eski Yunan düşünürlerinin ve bilginlerinin eserleri Arapça'ya tercüme edildi. Başkent Bağdat önemli bir kültür merkezi hâline getirildi. Burada büyük bir kütüphane kuruldu. İslam dünyasının tanınmış bilginleri Bağdat'ta toplandı. Matematik ve **astronomi** alanında çalışmalar yapıldı. Bağdat'ta Beytül Hikme adında bir üniversite açıldı.